

Väsby Hage, då, nu och sedan

Väsby hage på norra Munsö är ett område där det över tid varit för lite bete, för mycket bete, för mycket igenväxning och fler genomgripande restaureringar. En art som inte gynnats av detta verkar vara gullvivefjärilen. Men hur ser skötseln ut idag. Och hur borde den se ut framöver? Och kan vi hitta gullvivefjäril i Väsby hage igen?

Väsby hage är ett relativt stort naturreservat, känt för artrika öppna gräsmarker, de gamla ekarna som kännetecknar de trädklädda betesmarkerna och tidigare mer öppna delar nu delvis igenvuxna med tät skog.

Som namnet antyder är det en hage, till största delen betad av både får och nöt. Men här finns också en mindre yta som slås årligen och där växer bland annat krissla och ängsskära. En annan del av hagen är sedan ett par år fränstänglad och där släpps betesdjuren in senare under andra halvan av sommaren för att gynna blomningen och de slättergynnade arterna. I den delen blommar det rikligt med gullvivor och många andra gräsmarksarter. Ambitionen är att skapa en varierad skötsel med mer blommor för insekterna än under perioder av ett mer enhetligt och högt betestryck.

Det pågår en stegvis restaurering för att komma till rätta med igenväxningen av tidigare mer öppna betesmarker. Bland annat öppnas det upp kring ekar som står trängda av bland annat asp och gran på grund av en historik av otillräckligt bete. Restaureringen kan bitvis uppfattas som brutal, men kommer att öka det totala värdet av Väsby hages betesmarker med sin mosaik av biologiskt viktiga insektsmiljöer, till exempel fler solbelysta gläntor, mer död ved och fler ekar som kan få bli gamla och grova. Även här kommer det att bli bete framöver.

Väsby hage var tidigare känt bland fjärilssamlare för Stockholms läns enda population av gullvivefjäril. Dessvärre tros den ha försvunnit efter restaureringar som gjordes för 30 år sedan. Senaste noteringen i Artportalen är från 2005. Men försvann den verkligen? Har någon eftersökt arten ordentligt? Gullvivefjäril finns ju på ett antal lokaler i Sörmland, inte alltför långt bort.

Under insektssäsongen 2023 hoppas vi på hjälp från Sörmlandsentomologerna med att noggrant eftersöka gullvivefjärilen. Samtidigt hoppas vi få veta mer om förekomsten av ängsskäreplattmal, hotade baggar på krissla samt andra kul och intressanta insektsarter. Det skulle ge oss en bild av hur dagens skötsel fungerar och idéer om hur den kan förbättras. Tillsammans kan vi forma ett reservat för insekter att trivas i.

Hanna Williamsson, förvaltare och miljöhandläggare
Julia Stigenberg, ÅGP-handläggare
Enheten för naturskötsel
Länsstyrelsen i Stockholms län

Sörmlandsentomologerna planerar att ordna exkursion(-er) till Väsby hage men datum är inte fastställt än. Mer information kommer på hemsidan och i utskick när detaljerna är klara.

Håkan Elmqvist skrev 2001 en artikel om Väsby hage i Graphosoma, den ges i repris på de följande sidorna.

Väsby hage 2021.
Foto Moa Naalisvaara Engman